Dosarul nr. 21r-1463/2023 *(1-23020863-02-21r-31052023)*
Judecător: Bogdan Alexandru

D E C I Z I E
În numele Legii

22 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Stelian Teleucă și Silvia Gîrbu

A examinat în ordine de recurs, *fără prezența părților,* recursul declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 8 – *****, Mîrzac Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10 mai 2023 potrivit căreia cererea condamnatului **Dobrovolschi Ion** ***** privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 385 alin. (5), 473^2 - 473^4 Cod de Procedură Penală al RM a fost admisă, și –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 09.02.2023 – 10.05.2023;
Instanța de recurs: 31.05.2023 – 22.01.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 8 – *****, Mîrzac Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10 mai 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 09.02.2023 condamnatul Dobrovolschi Ion a înaintat în instanța de judecată plângere împotriva administrației Penitenciarului nr.13-Chișinău referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În conținutul plângerii condamnatul a indicat că s-a deținut în condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, unde celulele erau suprapopulate.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10 mai 2023* s-a admis plângerea condamnatului Dobrovolschi Ion împotriva administraţiei Penitenciarului nr.13-Chișinău, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Dobrovolschi Ion a fost deținut în perioada 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 – 17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 06.01.2023 (233 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Dobrovolschi Ion, cu 44 (patruzeci și patru) zile, pentru perioadele 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 – 17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 26.05.2022 (8 zile), în care acesta cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr.13-Chișinău.

S-a redus pedeapsa condamnatului Dobrovolschi Ion cu 66 (șasezeci și șase) zile, pentru perioada 26.05.2022 – 06.01.2023 (225 zile), în care acesta cu calitatea de condamnat s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție. Termenul pedepsei stabilite lui Dobrovolschi Ion, s-a redus în total cu 110 (una sută zece) zile.

În privința perioadei rămase de 5 (cinci) zile, calculată în condiţiile art. 473^4 alin. (5) CPP (din perioada de 225 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), se acordă în calitate de despăgubire condamnatului Dobrovolschi Ion, suma de bani în mărime de 500 (cinci sute) lei, și anume a câte 2 unități convenționale pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10 mai 2023 a declarat recurs reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 8 – *****, Mîrzac Sergiu prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului Dobrovolschi Ion, ca fiind neîntemeiată.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- condamnatul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției;

-Penitenciarul nr. 8 - ***** nu a fost stabilit ca instituție penitenciară, luând în calcul rapoartele naționale și internaționale, cât și a practicii CEDO, în care condițiile de detenție contravin prevederilor art. 3 CEDO;

-condamnatului i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției în Penitenciarul nr. 8 - *****, iar instanța de judecată la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum și de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate;

-instanța de judecată a omis derogări de la prevederea ce vizează perioada rămasă, deoarece expresia „pe perioada rămasă" se referă la partea neexecutată din pedeapsă și nu la perioada constatată de către instanța de judecată care urmează a fi dedusă, pentru deținere în condiții contrare art. 3 CEDO.

3.1. La data de 15.01.2024 avocatul Cotruță Sergiu în interesele condamnatului Dobrovolschi Ion a expediat o referință asupra recursului reprezentantului Instituției Penitenciare nr. 8 – *****, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

4. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge recursul declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 8 – *****, Mîrzac Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10.05.2023, ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerente.

4.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

4.2. Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, prin sentința Judecătoriei Căușeni sediul Central din 26 mai 2022, Dobrovolschi Ion, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. e) și f) Codul Penal, și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022, s-a admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea

individualizării pedepsei penale cu închisoare și pronunță o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Lui Dobrovolschi Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 5 luni și 10 zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința atacată s-a menținut.

Potrivit raportului prezentat de instituția penitenciară, se constată că Dobrovolschi Ion a fost deținut în Penitenciarul nr. 13-Chișinău în perioada 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 – 17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 06.01.2023 (233 zile).

4.3. Colegiul Penal reține că, prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019 „pentru modificarea unor acte legislative", a fost operat remediu la nivel naţional cu privire la constatarea şi compensarea condiţiilor precare de detenţie din penitenciarele naţionale.

În conformitate cu prevederile art. 473^2 alin. (1) Cod de Procedură Penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

În conformitate prevederile art. 473^2 alin. (5) Cod de Procedură Penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

În acest context, instanța de fond a constatat că, plângerea condamnatului Slobozianu Valentin este depusă în termen, așa cum prevede art. 473^2 alin. (5) Cod de Procedură Penală.

4.4. În conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de Procedură Penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

Potrivit dispoziţiilor art. 473[4] alin. (6) Cod de Procedură Penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), preveniţii sînt despăgubiţi în conformitate cu art.385 alin.(5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă.

În temeiul prevederilor art. 473[2] alin. (3) Cod de Procedură Penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

4.5. La soluționarea acestor categorii de plângeri, Colegiul Penal reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, § 30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).*

La constatarea condițiilor de detenție, instanţa naţională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa art. 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).*

4.5.1. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a constatat că, anumite condiţii de trai ale deţinuţilor constituie tratamente inumane şi/sau degradante, şi anume: suprapopularea din penitenciare - consideră că fiecare deţinut trebuie să aibă un spaţiu de cel puţin 4 m2 *(cauza Ostrovar v. Republica Moldova, hotărârea din 13.09.2005, § 80);* celulele nedotate *(cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 46),* cu acces limitat sau lipsa accesului la lumina zilei *(cauza Alver v. Republica Moldova, hotărârea din 08.11.2005, § 53),* puţin sau deloc încălzite, fără sistem de ventilare, insalubre; lipsa posibilităţilor de recreare; lipsa hranei *(cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 43-44);* lipsa unei asistenţe medicale corespunzătoare *(cauza Holomiov v. Republica Moldova, 07.11.2006).*

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere

exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare *(cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94).* Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei *(cauza Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).*

Curtea a considerat un tratament ca fiind „degradant", atunci când s-a cauzat victimelor sentimente de frică, îngrijorare şi inferioritate capabile să le umilească şi să le înjosească *(Kudla v. Poland [GC], nr. 30210/96, § 92, ECHR 2000-XI).* Pentru a determina dacă o anumită formă de tratament este „degradantă" în sensul articolului 3, Curtea va lua în calcul dacă scopul acestui tratament a fost de a umili şi înjosi persoana şi dacă, în ceea ce priveşte consecinţele, acest tratament a afectat negativ personalitatea ei, într-un mod incompatibil cu articolul 3. Chiar şi absenţa unui asemenea scop nu poate exclude categoric o constatare a violării articolului 3 *(Raninen v. Finland, hotărâre din 16 decembrie 1997, Reports of Judgments and Decisions, 1997-VIII, § 55 şi Peers v. Greece, nr. 28524/95, § 74, ECHR 2001-III).*

4.5.2. Colegiul Penal reține că, potrivit raportului prezentat, consideră administrația penitenciarului că, lui Dobrovolschi Ion în perioada aflării sale în penitenciarele vizate, i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției.

În particular, potrivit raportului prezentat, se consideră că, autorul plângerii s-a aflat în condiții de detenție care au corespuns minimului necesar.

Astfel, în perioada de referință, condamnatul Dobrovolschi Ion s-a deţinut în mai multe celule succesiv, fiind indicat numărul acestora, precum şi suprafaţa lor totală, lipsind cu desăvârşire careva date despre numărul de deţinuţi în celulă sau spaţiul efectiv care revenea unui singur condamnat în fiecare dintre celulele indicate în raport.

Circumstanţele enunţate fac imposibilă aprecierea condițiilor de detenție în raport cu aspectul ce ține de spațiul minim per deținut.

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, instanța de recurs reține că, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că „Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții".

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 şi 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură,

şi ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Totodată, instanța de recurs notează că, la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din RM nu ating un prag minim de suficiență.

4.5.3. Astfel, reieșind din situația descrisă în raportul prezentat, este evident că, cel puțin sub aspectul detenției în condiții de supraaglomerare, față de condamnat nu a fost respectată pe perioada de detenție.

Totodată, instanța de fond a apreciat critic faptul că, deși administrația instituției penitenciare avea obligația de a proba lipsa încălcării condițiilor de detenție, aceasta s-a limitat în mare parte la prezentarea generică a datelor.

La același capitol, merită relevat că, la raportul prezentat de către instituția penitenciară nu au fost anexate careva probe întru confirmarea celor invocate, astfel instanța de fond a respins ca fiind pur declarative alegațiile invocate în raport.

La același aspect, se menționează că, *în cauza Ananyev și alții împotriva Rusiei, 10 ianuarie 2012*, Curtea Europeană a hotărât că reclamanții au fost supuși unor tratamente inumane și degradante, ceea ce constituie o încălcare a art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Aceasta a observat în special că, în celulele lor, reclamanții aveau mai puțin de 2 metri pătrați de spațiu personal, iar numărul de deținuți a depășit în mod semnificativ numărul de locuri de dormit disponibile.

În cauza Orchowski împotriva Poloniei, 22 octombrie 2009, Curtea Europeană a constatat o încălcare a articolului 3, stabilind că majoritatea celulelor au fost ocupate peste capacitatea prevăzută, lăsându-i acestuia mai puțin decât cei 3 metri pătrați de spațiu personal prevăzuți de lege și uneori chiar mai puțin de 2 metri pătrați.

De precizat că, în mai multe cauze, Curtea a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în toate penitenciarele din Republica Moldova.

În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum și în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenției, în special când ea durează perioade lungi de timp, așa cum se reține în cazul autorului plângerii.

Cât privește condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, dar şi al întregului sistem penitenciar al Republicii Moldova, de precizat că, în mai multe cauze, Curtea a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în penitenciarele vizate. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar *(cauza Shishanov c. Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127),* însă această problemă sistemică continuă să persiste.

În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenţiei, în special când ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reține în cazul autorului plângerii. E de reținut și faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m2 de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenție *(Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).*

Totodată, la soluționarea plângerii, instanța de fond a ținut cont de faptul că, nu au fost prezentate careva înscrisuri de către administrația instituției penitenciare în susținerea alegațiilor din raport, iar doar simplele invocări indicate în raport nu sunt de natură să răstoarne reclamațiile condamnatului, în cumul cu constatările expuse în Rapoartele naționale și internaționale efectuate în penitenciarele în referință de către comisiile specializate, și anume de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii și Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, care ținând cont inclusiv de toate informațiile prezentate, au stabilit necorespunderea instituțiilor penitenciare la standardele minime privind locurile de detenție.

Întru susținerea acestui raționament, Curtea Europeană a explicat că dacă există o dispută cu privire la condiţiile de detenţie între părţi, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegaţia gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenţie. Este cazul când statul este unicul care deţine informaţii susceptibile de a confirma sau respinge alegaţiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă, nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informaţii îi permite Curţii să ajungă la concluzia că alegaţia este una justificată *(cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

Astfel, instanţa de recurs consideră că, dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în perioada: 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 – 17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 06.01.2023 (233 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste

condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În acest sens, CtEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condiţiile de detenţie între părţi, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios, atunci când alegaţia gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenţie. Este cazul când statul este unicul care deține informaţii susceptibile de a confirma sau respinge alegaţiile reclamantului.

Astfel, reieșind din situația descrisă în rapoartele prezentate, este evident că cel puțin sub aspectul detenției în condiții de supraaglomerare, față de condamnat nu a fost respectată pe perioada de detenție.

Totodată, instanța de fond a apreciat critic faptul că, deși administrația instituției penitenciare avea obligația de a proba lipsa încălcării condițiilor de detenție, aceasta s-a limitat în mare parte la prezentarea generică a datelor.

Adițional, la același aspect, în cauza Ananyev și alții împotriva Rusiei, 10 ianuarie 2012, Curtea Europeană a hotărât că reclamanții au fost supuși unor tratamente inumane și degradante, ceea ce constituie o încălcare a art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Aceasta a observat în special că, în celulele lor, reclamanții aveau mai puțin de 2 metri pătrați de spațiu personal, iar numărul de deținuți a depășit în mod semnificativ numărul de locuri de dormit disponibile.

La soluționarea plângerii, instanța de fond a ținut cont de înscrisurile prezentate de către administrația instituției penitenciare în susținerea alegațiilor din raport pe care le-a cercetat în cadrul ședinței de judecată, însă constată că aceste înscrisuri nu sunt de natură să răstoarne reclamațiile condamnatului, în cumul cu constatările expuse în Rapoartele naționale și internaționale efectuate în penitenciarele în referință de către comisiile specializate, și anume de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii și Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, care ținând cont inclusiv de toate informațiile prezentate, au stabilit necorespunderea instituțiilor penitenciare la standardele minime privind locurile de detenție.

4.6. Astfel, instanța de fond a constatat faptul că, condamnatul Dobrovolschi Ion a fost deținut în perioada 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 – 17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 06.01.2023 (233 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Dobrovolschi Ion cu 44 (patruzeci și patru) zile, pentru perioadele 08.04.2022 – 26.04.2022 (18 zile), 27.04.2022 –

17.05.2022 (20 zile), 18.05.2022 – 26.05.2022 (8 zile), în care acesta cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr.13-Chișinău.

S-a redus pedeapsa condamnatului Dobrovolschi Ion, cu 66 (șaizeci și șase) zile, pentru perioada 26.05.2022 – 06.01.2023 (225 zile), în care acesta cu calitatea de condamnat s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

Termenul pedepsei stabilită lui Dobrovolschi Ion, s-a redus în total cu 110 (una sută zece) zile.

În privința perioadei rămase de 5 (cinci) zile, calculată în condiţiile art. 473^4 alin. (5) CPP (din perioada de 225 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), se acordă în calitate de despăgubire condamnatului Dobrovolschi Ion, suma de bani în mărime de 500 (cinci sute) lei, și anume a câte 2 unități convenționale pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

Subsecvent, Colegiul penal reține că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar argumentele invocate în cererea de recurs precum că, în perioada deţinerii petiţionarului în Penitenciarul nr.13-Chișinău, în calitate de condamnat, standardele minime de întreținere a condamnatului au fost respectate din toate punctele de vedere şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, urmează a fi respinse, or, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr.8-*****, au depăşit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.Astfel,

4.7. Așadar, contrar alegațiilor recurentului, Colegiul penal menționează că la examinarea plângerii condamnatului Dobrovolschi Ion privind constatarea detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 ale Convenției pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, instanța de fond nu a comis careva erori, or, încheierea contestată este una justificată și motivată.

4.7. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

4.8. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

5. În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de Penitenciarul nr.8-*****, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

6. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 8 *****, Mîrzac Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10.05.2023, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

7. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

*Recursul declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 8 *****, Mîrzac Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 10 mai 2023* potrivit căreia cererea condamnatului Dobrovolschi Ion privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 385 alin. (5), 473^2 - 473^4 Cod de Procedură Penală al RM a fost admisă ca fiind întemeiată, *se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii contestate fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecător: Stelian Teleucă

Judecător: Silvia Gîrbu